

Bara för att jag är omyndig – betyder det att jag ska bli omyndigförklarad?

Var finns barnens rätt i valrörelsen?

År 1990 ratificerar Sverige, som ett av de första länderna i världen, FN:s barnkonvention. Barnkonventionen definierar de rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen, oavsett kultur, religion eller andra särdrag. Konventionen handlar om det enskilda barnets rättigheter. Varje människa under 18 år räknas som barn, om inte han eller hon blir myndig tidigare enligt den nationella lagstiftningen. Konventionen har 54 artiklar som definierar barnens rättigheter.

Sedan 2008 driver Hela Sverige ska leva, via Länsbygderådet Östergötland, ett nationellt Arvsfondsprojekt som fokuserar på en av barnkonventionens huvudartiklar, Artikel 12. I projektet *Barn på landsbygd* arbetar vi utifrån övertygelsen om att Sverige har för avsikt att leva upp till åtagandena i barnkonventionen som ratificerades för 20 år sedan. I artikel 12 kan vi bland annat läsa *”barnet har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som rör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.”*

20 år är lång tid. Vi ställer oss frågan – vill Sverige verkligen det här? Vad sägs i valrörelsen om barnens rätt. Inte är det mycket.

Vi skulle vilja att beslutsfattare på olika positioner i samhället inser den rikedom och nödvändighet det innebär att inkludera unga människors tankar, åsikter och idéer systematiskt i beslutsfattandet. Det är *olagligt, oetiskt, olämpligt och osmart* att exkludera en stor del av landets befolkning från att göra sin röst hörd i viktiga frågor.

Var finns barnens röst i arbetet med fysisk planering i kommunerna runt omkring i Sverige? I planarbeten som ska ligga till grund för utvecklingen av våra samhällen under decennier framöver? Klart kommunen tillfrågar företagarna, PRO, Naturskyddsföreningen och bjuder in till träffar i Folkets Hus. Men vem går till lågstadieskolan eller till ungdomsgården och hör vad det finns för tankar och visioner där?

Hur många av landets kommunfullmäktigeledamöter gör Lisas resa till skolan innan de beslutar hur gränsen för skolskjuts ska utformas? Eller frågar henne och hennes kamrater vad de tycker är viktigt för en trygg och bra resa till och från skolan?

Det behövs långsiktigt, strukturerad, konkret, handfast hjälp och vägledning för att unga människor ska kunna ta sin rättmätiga plats i samhällets demokratiska strukturer. **Det handlar om att inte skapa särskilda vägar för unga att påverka. De vägar som redan finns måste istället anpassas för att barnen ska kunna ta sin rättmätiga plats som samhällsmedborgare.**

Det handlar inte om att barnen ska överta vuxnas ansvar. Det handlar om att vi vuxna ska ta vårt ansvar och lyssna på barnen. På riktigt.

Pia Tingvall, projektledare för *Barn på landsbygd*. Länsbygderådet Östergötland, Hela Sverige ska leva.